

[Aksel Larsen.]

sig for at forhindre sagens opklaring af den af rigsadvokaten bestilte revision. Revisor Bøytler har gjort, hvad han kunne for at modarbejde statsadvokaten, som han officielt var medhjælper hos. Jeg synes, alene dette forhold måtte være tilstrækkeligt til, at justitsministeren sagde: nej, som den sag er behandlet, må der begyndes på en helt frisk.

Så er der spørgsmålet om dette depositum på 50 000 kr. og senere yderligere 25 000 kr., som firmaet stillede. Derom siger justitsministeren, at i almindelighed dømmes den skyldige, hvis han dømmes, også til at betale omkostningerne ved sagen, det er der hjemmel for i retsplejelovens § 797, hvori det siges, at der kan kræves depositum eller sikkerhedsstillelse. Nu er jeg ikke så meget hjemme i retsplejeloven og dens paragraffer som justitsministeren, og jeg kunne måske hos ham få oplyst, om den bestemmelse også drejer sig om folk, der kun er indledet efterforskning mod. Wright, Thomsen & Kier var ikke sigtede, der var kun indledet efterforskning mod dem. Hvis den bestemmelse, justitsministeren henviser til, kun vedrører sigtede, kommer det ikke denne sag ved foreløbig.

Dernæst siger justitsministeren selv, at det dog ikke har været praksis i værnemagersager. Det er netop det, der er det påfaldende. Det har ikke været praktiseret; så vidt jeg ved, er det ikke sket i noget tilfælde ved værnemagersager. Men her gør man det pludselig, her siger man, at firmaet på forhånd skal stille et depositum og erklære sig villigt til at betale omkostningerne ved revisionen, uanset hvorledes sagen falder ud. Det er det, der er realiteten i, at rigsadvokaten ikke har villet give firmaet tilsagn om, at hvis det blev frifundet eller sagen henlagt, skulle det slippe for at betale omkostningerne. Det er denne praksis, der er så ekstraordinær, at man ikke kan lade være at gøre sig sine tanker. Sagen er nemlig den, at der ganske rigtigt findes nøjagtige regler for, hvorledes man skal kontrollere en regning fra anklagemyndighedens revisor. Hvis staten imidlertid ikke betaler denne regning, er der ingen instans til at kontrollere den.

Nu siger ministeren angående forskuddet, at det skal udbetales efter et skøn, og det findes der ikke regler for; men han oplyser samtidig, at de forskud, Bøytler har fået, er udbetalt efter ordre fra rigsadvokaten. Det er en højst mærkværdig praksis, da det ikke var rigsadvokaten, der havde med sagen at gøre, da rigsadvokaten, uanset hvor mange private samtaler han har ført med Bøytler,

ikke kunne være så meget inde i, hvilket arbejde Bøytler faktisk har udført, som den statsadvokat, hvem sagen var betroet. Det måtte være den pågældende statsadvokat, der skulle skønne over, hvorvidt Bøytlers forskudskrav var berettigede, men vi får nu her at vide, at det er rigsadvokaten, der har gjort det. Det gør unægtelig en betænkelig, og det nytter ikke, at rigsadvokaten ingen betæneligheder havde. Justitsministeren bekræfter nemlig, at rigsadvokaten altså havde bestemt, at firmaet skulle betale; det har han på forhånd taget stilling til, og da han indstillede, at sagen skulle sluttes uden forundersøgelse og uden tiltale, bestemte han samtidig, at de penge, firmaet havde betalt, skulle det ikke have igen. Først omtrent et helt år senere ændrede justitsministeriet denne afgørelse. Jeg synes, man skal holde fast ved denne forbløffende langtidsfrist. Det havde været rimeligt, om afgørelsen var blevet ændret med det samme og ikke først senere, da man på grund af den opsigts, sagen havde vakt i offentligheden, måske kunne begynde at føle sig utryg. Først når det offentlige har betalt Bøytlers regning, har man ifølge de fastsatte regler mulighed for at efterprøve, om han nu også har gjort sit revisionsarbejde forsvarligt og udført arbejde for pengene.

Her kommer pludselig en ny og noget forbløffende oplysning til offentligheden, nemlig at justitsministeriet i september 1947 har ændret afgørelsen om, at Wright, Thomsen & Kier skulle betale, og givet ordre til at tilbagebetale pengene. Men et helt år senere viser det sig, at pengene ved en misforståelse hos rigsadvokaten ikke er blevet tilbagebetalt. Jeg hører ikke til dem, der mener, at den nuværende rigsadvokat nogensinde bør dømmes efter tåbeparagraffen. Det forekommer mig, at hvis justitsministeriet giver ham en udbetalingsordre, kan han ikke misforstå denne og tro, den betyder, at han skal lade være med at udbetale pengene. Jeg tillader mig at anse dette forhold for at være det, man i retssproget kalder et indicium for, at sagen efter rigsadvokatens skøn ikke ligger så godt. Først når pengene er tilbagebetalt, kan staten efter de regler fra hovedrevisoratet, som justitsministeren henviste til, give sig til at kontrollere, om revisor Bøytler har udført arbejdet forsvarligt, og ikke før. Jeg synes, alt dette er et indicium for, at man bør kigge noget nærmere på rigsadvokatens forhold til hele denne sag.

Så siger justitsministeren, at efter at undersøgelsen havde fundet sted, indstillede rigsadvokaten, den 26. november 1946, at